

Ljerka Mintas-Hodak

OGRANIČENJE IZVANUGOVORNE ODGOVORNOSTI BRODARA
I NAKNADA ŠTETE OD ZAGADJENJA IZ TRANSPORTA MOREM
izvještaj s Okruglog stola održanog 18. i 19.
IV 1985. u Poreču u organizaciji Udruženja za
pravo osiguranja u SR Hrvatskoj

U organizaciji Udruženja za pravo osiguranja u SR Hrvatskoj održan je 18. i 19. travnja 1985. u Poreču Okrugli stol pod nazivom: "Ograničenje izvanugovorne odgovornosti brodara i naknada štete od zašadjenja iz transporta morem".

Osnovna namjera organizatora ovog Okruglog stola bila je raspraviti u jugoslavenskoj stručnoj i znanstvenoj javnosti o potrebitosti ratifikacija Konvencije o ograničenju odgovornosti za pomorske trašbine iz 1976. te o sadržaju i opsegu promjena koje bi ratifikacija spomenute Konvencije iziskivala u jugoslavenskom pomorskom zakonodavstvu. Istovremeno namjera organizatora je bila, na osnovi kratkih uvodnih informacija o promjenama koje unose u postojeći medjunarodnopravno unificirani sustav naknade štete od zagadjivanja mora naftom nedavno doneseni Protokoli (Protokol o izmjenama Medjunarodne konvencije o gradjanskoj odgovornosti za štetu uslijed zagadjivanja naftom iz 1969. i Protokol o izmjenama Medjunarodne konvencije o osnivanju fonda za naknadu štete uslijed zagadjivanja naftom) postoji dogovor o mjerama koje bi bile nužne za djelotvorniju zaštitu našeg mora od zagadjivanja.

Savjetovanje je otvorio pozdravnim govorom počasni predsjednik Udruženja akademik Vladislav Brajković, dok su uvodne informacije s naznakom problema vezanih uz teme o kojima je organiziran ovaj Okrugli stol, dali: dr Hrvoje Kačić, Pavle Dević, Marin Kružičević, prof. dr Vladimir Filipović, Nives Santinela.

Za vrijeme održavanja Okruglog stola razvila se vrlo živa i plodna diskusija o potrebnim izmjenama i dopunama odredaba o ograničenju odgovornosti u našem ZPUP ako se ratificira Konvencija iz 1976. Opća je ocjena svih sudionika bila da iako će ratifikacijom spomenute Konvencije biti potrebno unijeti određene bitne promjene u naše pozitivno pomorskopravno zakonodavstvo,

nema ozbiljnih razloga koji bi zahtijevali odlaganje ratifikacije.

Drugog dana održavanja Okruglog stola vodjena je zanimljiva i korisna rasprava o pravnoj zaštiti mora od zagadjenja u kojoj je sudjelovao široki krug sudionika ovog skupa.

Ovaj Okrugli stol u Poreču, na kojem su sudjelovali stručnjaci iz raznih grana pomorske privrede, s fakulteta i iz znanstvenih ustanova iz cijele zemlje, završio je rad prihvativši nekoliko zaključaka koji ne samo da odražavaju jednodušni stav okupljenih stručnjaka, nego ujedno predstavljaju i prijedlog nadležnim državnim organima za pokretanje postupka za ratifikaciju Konvencije iz 1976, te smjernice u kojem pravcu bi trebalo uskladiti odredbe našeg ZPUP-a s odredbama ratificirane Konvencije odnosno s Protokolima iz 1985. Zaključci su sljedeći:

1. Sudionici su jednodušni u ocjeni da je potrebno da čim prije nadležni savezni organi pokrenu i provedu postupak ratifikacije Konvencije o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. godine, donesena od International Maritime Organization (IMO) kao specializirane organizacije UN.

Rasprava nije otkrila nikakav razlog koji bi zahtijevao odbijanje ratifikacije.

2. U vezi s ratifikacijom je i zadatak izmjena i dopuna odgovarajućih odredaba Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi.

Smatra se da iznosi ograničenja odgovornosti u našem domaćem pravu po visini trebaju biti izjednačeni s odgovarajućim limitatima iz međunarodnih sporazuma.

Razlike do kojih dolazi izmjenom tečaja dinara može se prevladati dovodjenjem u vezu dinarskih iznosa s Posebnim pravima vučenja koja kao način obračuna naša zemlja prihvaća kao članica MMF. Sudionici konstatiraju da je principijelan stav Jugoslavije da se u međunarodne sporazume unese PPV kao novčane jedinice limitiranja odgovornosti.

3. Zainteresirani predstavnici privrede koji su sudionici u postupku formiranja fonda ograničene odgovornosti broda smatraju da se kao sredstva kojima se može slobodno raspolagati u korist vjerovnika treba uzeti i pismena garancija domaćeg osiguratelja kao oblik veoma prikladnog jamstva.

4. Pokazuje se potreba donošenja posebnog propisa o ograničenju odgovornosti za štetu iz istraživanja i iskorištavanja podmorja.

5. Za djelotvornu zaštitu mora od zagadjenja neophodna su stanovita tehnička sredstva i organizacije čije financiranje je moguće jedino putem posebnog namjenskog fonda. Sudionici smatraju da se fond može alimentirati pored ostalog i kaznama koje se izriču za prekršitelje na moru.

SUMMARY

Ljerka Mintas-Hodak: REPORT FROM THE ROUND TABLE, HELD 18 AND 19 APRIL 1985 IN POREČ

The Croatian Association of Underwrites organized a panel discussion in Poreč in April this year.

The intention of the organizers was in the first place to organize a meeting for exchange of information among insurers from various regions of Yugoslavia. A number of scientists judges and practioners in the shipping also altended.

The panel discussion was concentrated on two basic topics: limitation of shipowner's liability and compensation for oil pollution damages.

The main conslusions reached at the panel discussion after creative participation by numerous speakers were:

1. It is necessary to start the legal procedure to ratify the International Convention on shipowner's liability 1967.
2. In connection with the ratification of the said Convention there is a need to modify and change the internal law, particularly to get the existing amounts of limitation of liability into conformity with the amounts stated in the Convention by introducing the SDR as a basis for counting.
3. The representants of the shipping and insurance industry stress that it is necessary in the course of forming the fund of limitation of ship's liability to takeas a valid form of warranty the written bond issued by Yugoslav insurer.
4. There is the need to pass an act dealing with the limitation of liability for damages arising from research and exploitation of the seabed.
5. It is indispensable for the effective protection of the sea from pollution to introduce a special fund which could be alimented beside other ways by fines.